

رضا حق پناه

رازهای نماز

بازنگاری سِر الصلاة حضرت امام خمینی (ره)

www.ketab.ir

مرکز پژوهش‌های جوان | گروه سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی

رازهای نماز: رضا حق پناه

(بازنگاری سؤالات حضرت امام خمینی)

ناشر: کانون اندیشه جوان

استاد: سید حمید حیدری ثانی

طراح: کرافت‌گستر؛ مریم سادات منصوری

چاپ اول: ۱۳۹۴

تعداد نسخه: ۱۰۰۰

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

چاپ و صفحه‌آرایی: کانون اندیشه

کانون اندیشه جوان

شناسه: حق پناه؛ رضا؛ ۱۳۴۰، عنوان: رازهای نماز؛ بازنگاری سؤالات حضرت امام خمینی؛ رضا حق پناه؛ مشخصات اثر: ته‌ان: کانون اندیشه جوان. مشخصات ظاهری: ۸۰ ص؛ فروست: ۱۱؛ شابک: ۲-۲۲۳-۱۵۹-۶۰۰-۹۷۸. وضعیت فهرست: فهرستی؛ یادداشت: کتاب حاضر بر اساس کتاب «سؤالات» اثر امام خمینی؛ یادداشت: کتابنامه. عنوان دیگر: بازنگاری سؤالات حضرت امام خمینی؛ موضوع: نماز؛ شناسه افزوده: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. سرالصلوة: معراج السالکین و صلاة العارفين. رده‌بندی کنگره: ۲۱۳۹۴/ح۷/۲۷. رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۳. شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۷۲۶۸۰.

دارای مجوز انتشار از مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی - شماره: ۹۶۰.
تاریخ: ۱۳۹۴/۷/۱۵

تهران، تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن: ۸۸۵۰۳۳۲۱۰، ۸۸۵۰۵۴۰۳

فهرست |

۷	۱. اشار
۹	۲. مَدْمَه
۱۱	۳. فصل اول: مَدْمَه
۱۳	۴. الف. مراسم انسی و نماز
۱۷	۵. ب. تفاوت نماز انسا، حامله و نماز دیگران
۱۷	۶. ج. راز نماز
۱۸	۷. د. حضور قلب و درجه های آن
۲۰	۸. ه. کیفیت دستیابی به حضور قلب
۲۱	۹. و. راه های ایجاد حضور قلب
۲۵	۱۰. فصل دوم: مقدمات نماز
۲۷	۱۱. الف. رمز طهارت
۳۰	۱۲. ب. حقیقت طهارت با آب و خاک
۳۱	۱۳. ج. مؤمن همانند آب، پاک کننده است
۳۲	۱۴. د. طهارت از غیر خدا
۳۴	۱۵. ه. اسرار ستر عورت
۳۶	۱۶. و. تطهیر بیرون از نجاست و پاک کردن درون از وسواس
۳۷	۱۷. ز. مکان نماز
۳۹	۱۸. ح. مباح بودن مکان
۴۰	۱۹. ط. اسرار وقت نماز
۴۳	۲۰. ی. سَرُ رو کردن به کعبه

فصل سوم: بخش های نماز و تهور همراه با آن	۴۵
الف. اسرار اذان و اقامه	۴۷
ب. اسرار قیام	۴۹
ج. اسرار نیت	۵۰
د. سز تکبیرهای آغاز نماز و بالا بردن دست ها	۵۱
ه. بعضی از اسرار قرائت	۵۳
و. سز استعاذه	۵۵
ز. سز از سوره حمد	۵۵
ح. سز رة توحید	۵۷
ط. بعضی از اسرار رکوع	۵۷
ی. راز سر برداشتن از رکوع	۵۹
ک. سز سجود	۵۹
ل. رمز تشهد و سلام	۶۶
سخن آخر: سز تکبیرهای سه گانه پایان نماز	۷۵
دعای پایانی	۷۶
اصطلاح نامه	۷۷
کتابنامه	۷۹

--- | اشاره | ---

مرکز پژوهش‌های جامع با هدف تعمیق بنیه دینی، نخبه‌پروری، ارائه نظام‌واره فکری و معرفی «ره‌های نو» به نسل نو، فعالیت می‌کند و مفتخر است با ارائه این اثر و آثار هم‌سفر سهم، بر آری، گره‌گشایی و پاسخگویی به اقتضائات و نیازهای فکری، فرهنگی و اجتماعی مخاطب جوان، در قلمرو اندیشه اسلامی و نظام جامع دین داشته باشد.

این مرکز زیرمجموعه پژوهش‌های فرهنگی و اندیشه اسلامی است و در کنار چهار پژوهشکده دیگر پژوهشگاه فعالیت دارد. تلاش‌های مؤثر مرکز در قالب گروه‌های علمی «بینش و اندیشه»، «مطالعات فرهنگی و اجتماعی»، «نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی»، «اخلاق، تربیت و روان‌شناسی اجتماعی»، «حوزوی و آداب طلبگی»، «ادب و هنر» و «دفتر ادبیات دینی» انجام می‌گیرد.

مرکز پژوهش‌های جوان در راستای خواست و علاقه‌مندی مخاطبان طلبه جوان، مجموعه «مهارت‌های طلبگی» را فراهم آورده است. این مجموعه تلاش می‌کند در ساحت‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی، علمی، اخلاقی و تربیتی، مهارت‌هایی را متناسب با اقتضائات رفتاری و معرفتی طلاب جوان ارائه کند تا آنان را در نقش‌آفرینی مؤثر و مفید یاری نماید.

«رازهای نماز؛ بازنگاری سِر الصلاة حضرت امام خمینی» دفتری از فصل اخلاقی این مجموعه است. نویسندگان در این اثر، نماز را، از نگاه امام خمینی، دربرگیرنده

همه مقام‌های معنوی انسان در سفر معنوی می‌داند؛ از این رو معتقد است که فهم آداب نماز نیازمند آمادگی‌هایی است و بدون این مقدمات، نه از الفاظ و نه از محتوای عمیق نماز نمی‌توان بهره جست. از این رو برای استفاده بیشتر نسل جوان، اقدام به بازنگاری کتاب «سِرِّ الصَّلَاة» ایشان شده است.

اب. مرکز با قدردانی از جناب حجت‌الاسلام و المسلمین رضا حق‌پناه عضو هیئت علم دانشگاه علوم اسلامی رضوی برای نگارش این اثر، ضمن تشکر از شورای علم و ادب، تلاش مجدانه مدیرگروه سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی حجت‌الاسلام م. مدحی، پورامینی و همکاری ارزیابان گرامی، حجت‌الاسلام و المسلمین جواد محبی و آقای داود حیدری را ارج نهاده، صمیمانه در انتظار نقدها و پیشنهادهای خوانندگان نیز می‌ماند، نشسته‌ایم.

مرکز پژوهش‌های جوان

مقدمه

امام راحل روح خدا بود و دم مسیحایی اش، مصباح هدایت و کلام روشنگرش، صحیفه نور و موضوع المسائل را با نجات العباد هم نشین و اربعین حدیث را با آداب نماز همراه کرد. تا فهمانند دیدار خداوند ممکن است؛ اما از راهی طولانی که مرکبی راهوار می طلبد. این مرکب راهوار و براق اهل دل برای رسیدن به مقامات معنوی و حضور در پشگاه خداوند، چزی نیست جز نماز. نماز مراتبی دارد و هر مرتبه از آن، اثری متناسب با آن دارد؛ از جویگیر از فحشا و منکر ظاهری تا کشف تام حقایق برای واصلان به قرب الهی. در امام خمینی ره سر نماز عبارت است از سفر به خدا و در خدا و از خدا.^۱ در این سیر معنوی، در نوشته اهمیت بیشتری دارد:

۱. طهارت با پیراستن^۲ وجود از زشتی ها و خنثی کردن بزرگترین شرک و کفر است؛

۲. آراستن^۳ درون به نور الهی.

امام خمینی ره کتاب سر الصلاة؛ معراج السالکین و صلاة العارفين را در خرداد ۱۳۱۸ ش نگاشته است. فهم آداب نماز نیازمند آمادگی هایی است و بدون این آمادگی ها، نه از الفاظ و نه از محتوای عمیق نماز نمی توان بهره جست. به همان اندازه که اسرار

۱. السفر الى الله و في الله و من الله.

۲. تخلیه.

۳. تجلیه.

نماز به تبیین نیاز دارد، توصیف این سفر معنوی به قلم سالکان واصل نیز نیازمند شرح است. البته در نوشته حاضر، شرح و توضیح سر الصلاة مقصودمان نبوده است؛ بلکه خواسته‌ایم متن کتاب را ساده و روان کنیم. با این حال، شکی نیست که خواندن متن اصلی کتاب، برای باریک‌بینان بسیار سودمند است و چیزی جانشین آن نخواهد شد.

خداوند روح آسمانی آن روح خدا را در بلندای عرش برین خود جای داد و به ما مهجوران، توفیق نماز با معرفت عطا فرماید. آمین.

در پایان - من تشکر از گروه سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی، از آقای علیرضا که در به ثمر رسیدن این اثر تلاش نمودند تشکر می‌نمایم.

والسلام

رضا حق‌ناه - دانشگاه علوم اسلامی رضوی